

Összefoglaló

Schmitt Pál ún. kisdoktori értekezése tárgyában

A SE-TSK Tényfeltáró Bizottság – Schmitt Pál kisdoktori értekezésével kapcsolatban – az alábbi megállapításokat teszi.

A dr. univ. cím adományozásának szabályozási környezete a Testnevelési Egyetemen 1992-ben

Schmitt Pál kisdoktori értekezése benyújtásának és megvédésének időpontjában, 1992-ben a dr. univ. cím (ismertebb nevén: a kisdoktori cím) megszerzésének szabályait az oktatásról szóló 1985. évi I. törvény (Ot.) rendezte. E cím adományozásának jogát a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szüntette meg, biztosítva azonban a cím viselésének jogát, melyet később mind a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény, mind a 2012. szeptember 1-jétől hatályba lépő, a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény is megerősített.

Az Ot. 1992-ben hatályos 111. § (1) bekezdése a következőképpen fogalmaz: „Az egyetemek az olyan személyeknek, akik valamely tudományterületen az egyetemi végzettség megszerzéséhez szükségesnél magasabb fokú tárgyismeretről és a tudományos kutatás módszereinek alkalmazásában való jártasságról bizonyosságot adtak, egyetemi tudományos (doctor universitatis) fokozatot adományozhatnak.”

E jogszabályi környezetnek megfelelően a Magyar Testnevelési Főiskola Doktori Szabályzata rendezte a dr. univ. cím adományozásának feltételeit a következőképpen:

4.§ Az egyetemi doktorátus megszerzésének feltételei:

a. egyetemi végzettség;

b. doktori szigorlat sikeres letétele;

c. legalább egy idegen nyelv középfokú ismerete;

d. a tudományos munka módszereinek alkalmazásával készített, önálló kutatáson alapuló, új tudományos eredményt tartalmazó értekezés vagy a társadalom számára hasznos, új és a gyakorlatban hasznosított alkotás benyújtása;

e. az értekezés bizottság előtti megvédése.

21.§ Az egyetemi doktorátus odaítéléséről, a bíráló bizottság javaslata alapján a Doktori Tanács dönt.

23.§ (3) Amennyiben az egyetemi doktorátus odaítélését követően kiderül, hogy az értekezést más készítette, vagy az más személy munkájának (eredményének) illetéktelen felhasználásával készült, az Egyetemi Tanács a doktorátust, s az ezt tanúsító oklevelet visszavonja, az egyetemi doktorátusra utaló névmegjelölés használatát megtiltja, intézkedik a személyi igazolványból való törlésről, s a visszavonás tényét a Művelődési Közlönyben, valamint az OTSH Közlönyben közzéteszi.”

A doktori eljárás

A Tényfeltáró Bizottság, a doktori eljárás részleteit a résztvevők önkéntes nyilatkozata, visszaemlékezései, valamint a rendelkezésre álló dokumentumok alapján rekonstruálta, a doktori eljárást az arra vonatkozó részletszabályokat tartalmazó Magyar Testnevelési Főiskola Doktori Szabályzata 4.§-21.§-ai szerint vizsgálta. E vizsgálat eredménye a következők szerint foglalható össze:

Az eljárásban feltűnő, de nem tekinthető szabálytalannak, hogy a jelentkezés és a doktori értekezés megvédése között mindössze egy hónap telt el. Formai szabálytalanságra utal, hogy a szükséges dokumentációban az írásos témavázlat (csatolását a kérelemhez, a Magyar Testnevelési Főiskola Doktori Szabályzata 5.§ (1) bekezdésének i. pontja írta elő), doktori szigorlati vizsgáról szóló jegyzőkönyv (csatolását a Magyar Testnevelési Főiskola Doktori Szabályzata 14.§ (4) bekezdése írja elő), valamint a doktori értekezést bíráló bizottság üléséről készült jegyzőkönyv (csatolását a Magyar Testnevelési Főiskola Doktori Szabályzata 19.§ (3) bekezdése írja elő) nem lelhető fel. A korabeli szokásoknak megfelelően azonban a jegyzőkönyvi minimum adatok a kisdoktori anyakönyvben megtalálhatók.

Ha nem is szabálytalanságra, azonban mindenképpen formai hibára utal továbbá a dolgozatra általában jellemző szakszerűtlen forrásmegjelölés, illetve a hivatkozásokra történő szakszerű utalások hiánya, melyre a témavezetőnek illetőleg a bírálóknak még a felkészülés idején, ill. az elő-opponensi véleményben fel kellett volna hívnia a figyelmet.

Szintén eljárási hibára utal, hogy az értekezés végén felsorolt irodalmi hivatkozások nem a szabályos bibliográfiai elvárásnak megfelelően szerepelnek. Továbbá a 21 hivatkozási tételből 5 esetben az eredeti mű nem volt beazonosítható. Az értekezésben saját irodalmi munkásságot feltüntető lista 23 tételéből 10 nem volt fellelhető, 3 hibás bibliográfiai adatokkal szerepel, ugyanakkor a pályázó 9 olyan publikációt jegyez első szerzőként, amely a témába vág.

Egyéb szabálytalanságra utaló jelet a Bizottság nem talált.

A Tényfeltáró Bizottság megállapításai a dolgozatról

Általános megállapítások:

A Tényfeltáró Bizottság vizsgálata alapján megerősítést nyert, hogy a dolgozat szerzője a kisdoktori értekezés szövegében sehol nem használta a forrásmunkákra történő közvetlen utalást. Nem használt a szövegben idézőjelet, szövegközi szerzői név megadását, lábjegyzetet, vagy végjegyzetet. Ez egyébként azért is zavaró, mert az értekezés végén feltüntetett irodalomjegyzék forrásmunkaként történő felhasználásának beazonosítása nehéz.

A Bizottság fontosnak tartja megjegyezni, hogy az értekezés nem tartalmaz köszönetnyilvánítást, amelyben általában az értekezés létrejöttét elősegítő személyeket, kutatókat, vagy a témában közösen dolgozó munkatársakat szoktak felsorolni.

Részletes megállapítások:

A dolgozat 34. oldalától 50. oldaláig teljes szövegazonosságot tartalmaz:

Klaus Heinemann: Sport, The Third Millennium: The Economics of Sport: the Institution of Modern Sport as an Area of Economic Competition (1991. Vancouver) című művének 312. oldalától 319. oldaláig tartó részével.

A dolgozat mellékletében szereplő 1.sz. diagram (az olimpiai játékok programja) megegyezik a Nikolay Gueorguiev Analyse du Programme Olympique (des Jeux de l'Olympiade) Lausanne, Maison Olympique 1987 c. művének (a Tényfeltáró Bizottság rendelkezésére a következő munka állt: Deutsche Sporthochschule Köln, Zentral Bibliothek 1993/3457 leltári számú példány, amelyet az intézmény 1993-ban vásárolt a Nemzetközi Olimpiai Bizottságtól.) 10. oldalán található Le Programme des Jeux Olympiques-Nombre des sports-Hommes/femmes 1896-1988 c. diagramjával.

A dolgozat mellékletében szereplő 2. diagram: Az Olimpiai Játékok Programja: versenyszámok-férfi/nő 1896-1988. megegyezik a Nikolay Gueorguiev Analyse du Programme Olympique (des Jeux de l'Olympiade) Lausanne, Maison Olympique 1987 c. művének 13. oldalán található Le Programme des Jeux Olympiques Nombre des épreuves Hommes/Femmes 1896-1988 c. diagramjával.

A dolgozat mellékleteiben található alábbi táblázatok megegyeznek a Nikolay Gueorguiev Analyse du Programme Olympique (des Jeux de l'Olympiade) Lausanne, Maison Olympique 1987 c. művének megjelölt táblázataival:

A dolgozatban szereplő 1.sz. táblázat – 8. oldal 1.sz. táblázat

A dolgozatban szereplő 2.sz. táblázat – 9. oldal 2.sz. táblázat (Kis módosítással: lap aljáról hiányzik a Nagy Összesítés, illetve nem önálló megjegyzésként, hanem magában a táblázatban szerepel az utalás arra, hogy mikortól indulhatnak a nők lovas sportokban.)

A dolgozatban szereplő 3.sz. táblázat (a) – 12. oldal 3.sz. táblázat (altábla)

A dolgozatban szereplő 3.sz. táblázat (b) – 12. oldal 3.sz. táblázat (altábla) (Kis módosítással)
A dolgozatban szereplő 4.sz. táblázat – 14. oldal 4.sz. táblázat 1. panel
A dolgozatban szereplő 5.sz. táblázat – 29. oldal 6.sz. tábla első rész (Kis elhagyással az eredeti szövegből, illetve a cím némi megváltoztatásával.)
A dolgozatban szereplő 6.sz. táblázat – 29. oldal 6.sz. tábla második rész
A dolgozatban szereplő 7.sz. táblázat – 30. oldal 7.sz. táblázat

A kisdoktori értekezés mintegy 180 további oldala részleges egyezést mutat a Gueorguiev művel. (A két dolgozatban az egyező részek rendkívül szétszórtnak szerepelnek.) A Gueorguiev műhöz képest valamennyi részlegesen egyező rész kibővül a kisdoktoriban a szülői olimpia adataival. Számos esetben a Gueorguiev műhöz képest kihagyások, összevonások pluszban hozzátett mondatok lelhetőek föl. A Tényfeltáró Bizottság megjegyzi, hogy az azonosság több esetben indokolt, pl.: sportági definíciók.

A Tényfeltáró Bizottság két részletesen analizált forrásmunkán túl további részletes forrásmunka analízist nem végzett elsősorban a rendelkezésre álló idő és a forrásmunkák teljes terjedelme közötti aránytalanság miatt.

Következtetés:

A doktori eljárás – a fent részletezett eljárási hiányosságokkal ugyan, de – formailag megfelelt az akkor még önállóan működő Testnevelési Egyetem gyakorlatának. A dolgozat szokatlanul nagy terjedelmű szövegazonos fordításon alapul, ami nem derült ki időben, holott annak feltárása a korabeli védési eljárás részét kellett volna, hogy képezze. A Testnevelési Egyetem szakmai hibát vétett, amikor ezt a szövegazonosságot nem tárta fel időben, s így a dolgozat szerzője azt hihette, hogy értekezése megfelel az elvárásoknak.

Budapest, 2012. március 27.

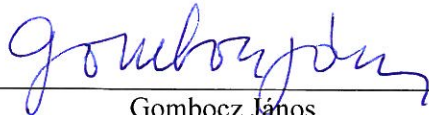
A Tényfeltáró Bizottság tagjai:

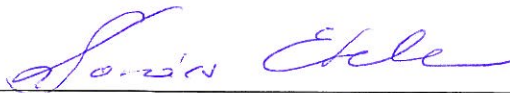
Tóth Miklós

Fluck Ákos

Gombocz János

Kovács Etele

Rác Károly